

Ontslag dreigt voor racistische agenten

De politie gaat strenger optreden tegen racisme en discriminatie in eigen kring. Op racistisch gedrag van agenten zal voortaan altijd een sanctie volgen.

Door onze redacteur
Marcel Haenen

DEN HAAG. De Nationale Politie wil aanmerkelijk strenger gaan optreden tegen racisme en discriminatie in eigen kring. Agenten die zich racistisch gedragen tegenover collega's kunnen voortaan rekenen op ontslag. Dit blijkt uit een 'gezamenlijke verklaring tegen racisme en discriminatie' die tachtig vooraanstaande functionarissen van de politie eind vorige week in een strategisch topoverleg op de Veluwe, hebben opgesteld. „Wij willen de 'Politie voor Iedereen' zijn. En ja, dat gaan we beter doen. Maar wie de grens over gaat zal dat altijd voelen, daar hoort altijd een sanctie op te volgen. Altijd. En daar waar nodig volgt ontslag”, aldus de verklaring.

Plaatsvervangend korpschef Liesbeth Huyzer, hoogst verantwoordelijke voor diversiteitsbeleid, zegt in een gesprek met NRC dat de tijd dat racistische agenten na „een goed gesprek” met hun leidinggevenden verder konden voorbij is. „Excuses zoals dat gebeurde onder het mom van werkdruk en stoom afblazen gaan niet meer op. Discrimineren, racistisch gedrag, buitensluiten, het moet altijd consequenties hebben. Het betekent niet dat altijd ontslag volgt, maar het is wel het uitgangspunt van waaruit we de schending beoordelen.”

'Kijk niet weg'

De politie verspreidt woensdag via de politiewebsite een filmpje waarin vijftien leidinggevende politiemensen het belang beklemtonen van een strengere aanpak van discriminatie in het eigen korps. Politiemensen hebben „een voorbeeldfunctie” bij de aanpak van racisme in de samenleving, aldus de video. Dat moet dan bij uitstek gelden voor de bestrijding van discriminatie binnen de eigen organisatie. „De lat ligt bij ons hoger.”

Alle 70.000 politiemensen worden opgeroepen racisme met elkaar te bespreken. „Kijk niet weg, want het gebeurt hier onder onze ogen”, aldus de tekst. „Zwijg niet. Bescherm wie het nodig heeft. Bevestig waar we voor staan.”

De nieuwe aanpak betekent een aanmerkelijke verscherping van het huidige beleid. De afgelopen jaren werden bijvoorbeeld Rotterdamse agenten na racistische uitlatingen in WhatsApp-groepen schriftelijk berispt of overgeplaatst. Daarentegen werden klokkenluiders van misstanden nogal eens ontslagen.

In 2019 zei politieadviseur Carel Boers te stoppen omdat leidinggevenden bij de politie structureel „wegkijken” bij discrimi-

Wie de grens over gaat zal dat altijd voelen, daar hoort altijd een sanctie op te volgen. En waar nodig volgt ontslag

Verklaring politie

Excuses onder het mom van werkdruk en stoom afblazen gaan niet meer op

Liesbeth Huyzer
plv. korpschef

minatie van collega's. In de politieorganisatie voelen politiemedewerkers „zich op het politiebureau vaak veel onveiliger dan bij de uitoefening van hun taak op straat”, aldus Boers.

Documentaire 'De Blauwe Familie'

Directe aanleiding voor de koerswijziging is een documentaire die op initiatief van Control Alt Delete, een organisatie die zich inzet tegen etnisch profileren, werd gemaakt. *De Blauwe Familie* werd vorige maand door de KRO-NCRV uitgezonden. In die film vertellen agenten openhartig dat ze als gevolg van aanhoudend racisme van collega's bijna allemaal besloten hebben de organisatie vaarwel te zeggen.

De documentaire heeft binnen de politie veel indruk gemaakt. „Hoe kunnen mensen buiten op straat zich veilig voelen, ons vertrouwen, als wij dat binnen zelf niet ervaren”, aldus de verklaring. De documentaire heeft volgens Huyzer het racisme-debat in een stroomversnelling gebracht. „Deze documentaire maakte de pijn heel duidelijk van collega's die gediscrimineerd worden.”

De politie verwacht binnenkort de uitkomsten van een onderzoek van Saniye Çelik, lector in Leiden, waar volgens Huyzer uit blijkt dat „verhoudingsgewijs meer aspiranten met een migratieachtergrond uitstromen omdat ze zich onveilig voelen. Daar moeten we mee aan de slag want we hebben zeker in de grote steden agenten met een migratieachtergrond heel hard nodig.”

De politie heeft ook besloten tot de aanstelling van een speciale coördinator racisme en discriminatie. De Utrechtse commissaris Johan van Renswoude moet erop toezien dat landelijk dezelfde normen gaan gelden bij de aanpak van racistische agenten. Huyzer: „Alle gevallen die op dit gebied gaan spelen, zullen centraal landelijk worden afgedaan. Zo hopen we meer regie te houden op de handhaving van de nieuwe normen en uniforme jurisprudentie te ontwikkelen.”

Ook wil de politie bekijken hoe leidinggevenden kunnen bijdragen aan cultuurverandering, zegt Huyzer. „Het beeld moet worden aangescherpt over wat wij verwachten van goede dienders. Het kan niet zo zijn dat we alleen maar het masculiene beeld versterken. Dat we alleen agenten een podium geven die een spectaculaire aanhouding hebben verricht. Ook de wijkagent die heel goed verbindend werk doet, verdient het om in het zonnetje te worden gezet.”